

čamo njegov spisek, ki nas tako vroče opominja: Delajmo vsi v to, da odstranimo družbine grehe, popravimo celoto in s tem zboljšamo tudi posameznike. Uničujmo narodove grehe — le tako zagotovimo svojemu narodu trajno in srečno življenje!

(Konec.)

Ruska književnost.

(Priobčil V. Bučar.)

Bibliografičeskij ukazatel slavjanskih literatur se bo imenoval mesečnik, katerega namerja izdavati A. A. Borzenko, ud „slavjanskega blagotvorniteljnega društva“ in bivši profesor v Odesi. Predlagal je v seji odeskega „slavjanskega blagotvorniteljnega društva“, da se za spoznavanje književnih in znanstvenih del modernih slovanskih pisateljev osnuje tak list. Predlog Borzenkov je bil sprejet. Da bo pa list popoln in dovršen, vabi g. Borzenko vse slovanske pisatelje, da mu pošljejo po jeden izvod svojih del. Torej je vsakemu posameznemu slovanskemu narodu na tem, da njegovi pisatelji pošljejo svoje spise temu listu; tako se bodo seznanili slovanski narodi med seboj in se vnelali za dušno napredovanje. Vse poslane knjige pridejo v javno knjižnico v Odesi, oddel Borzenko. Vse publikacije naj se pošljejo generalnemu francoskemu konzulu v Odeso, kateri je dobrotno prevzel nalogo posredovanja.

Istoria novejšej ruskoj literatury 1848—1892. A. M. Skabičevskago. — Prvi natisek tega res izvrstnega dela je povsem pošel v enem letu. Kritika je res pokazala nekatere pogoške in nedostatke, pa pisatelj je vse to lepo sprejel in porabil, pripravljajoč drugi natisek tega dela. Razkazuje se nam tukaj zgodovina ruske književnosti od Gogolja do naših časov. Ker je ta knjiga lepo pisana, za-

nimala bo vsakega prijatelja ruskega slovstva. Cena je pa tudi nizka, namreč dva rublja.

Sočinenija Imperatricy Ekateriny II. Redakcija i primječaniya V. T. Solnceva. — Sočinenija so izšla kot priloga žurnala „Sjever“. V predgovoru je na kratkem orisana slovstvena delavnost Katarine II. Ta izdaja se odlikuje od drugih s tem, da je tekst popolno popravljen. Na začetku je priložen portret Katarine II., vrezan l. 1775.

Znani Vas. I. Nemirovič-Dančenko je izdal roman **Po zakonu**.

Dramatičeskija sočinenija Grigor. Kvitky. Lani je poteklo petdeset let od smrti Kvitke; po ruskem tiskovnem zakonu sme čez petdeset let po smrti pisateljevi vsakdo izdovati njegova dela. Zato so zopet izdali dela Kvitke, katera tudi dandanes niso še nič izgubila svojega pomena. Maloruski gledališki repertoire je še dosti neznaten, zato igrajo njegove komedije še vedno z uspehom. Izdajatelj je izdal ta zvezek v maloruskem jeziku. Slabeje je pisal Kvitka v velikoruskem jeziku; pa tudi ta njegova dela se morda izdadó, kakor še njegove po-vesti, katere so nekda jako radi brali.

Smolenskij etnografičeskij sbornik. So-stavil V. N. Dobrovol'skij. S. Peterburg 1894.

Drugi del obširnega dela Dobrovol'skega obsega: 1. pesmi ob krstu otrok, 2. pesmi ženitninske, 3. žalostinke ob odhodu neveste od domače hiše, pa ženitninske navade. Za tem so pogrebni obredi, običaji, mišljenje o življenju po smrti, stanje gospodarja in gospodinje v družini. Vseh pesmij je zbranih nad 700, a pred vsako je kratko povedana vsebina. Največji del zbornika opeva raznotere navade. Na koncu knjige je kazalo pesmij z začetkom vsake pesmi in pa stvarno kazalo. Zbornik je izdan pod nadzorstvom sotrudnika „geografičeskega občestva“ I. N. Polovinkina.

(Konec)

Znamenitosti iz sedanjega časa.

† **Aleksander III., car ruski.** Mogočni vladar velike Rusije, Aleksander III., je umrl dne 1. listopada lanskega leta v Livadiji ob Črnem morju v 50. letu svojega življenja. Porodil se je bil dne 10. sušca l. 1845. kot drugi sin carja Aleksandra II. ter je dobil l. 1865. po smrti svojega starejšega brata Nikolaja pravico, da postane car za svojim očetom. Carjeviča so vzgajali skrbno, a začetkoma le bolj v vojaških strokah, pozneje tudi v vladarskih. Ko so dne 13. sušca leta 1881. nihilisti strašno umorili njegovega očeta, prevzel je Aleksander III. vladarstvo Rusije v svoje roke. Mnogo se je govorilo in pisalo oni čas po listih, da hoče novi car več slobode dati svojim podanikom; a to se ni uresničilo. Drug za drugim so odstopali državniki, ki so želeli premembe, stari način vladanja se je

zopet utrdil in Pobjedonoscev, prokurator svete sinode in prijatelj trdega samovladanja, je imel vedno več veljave. Aleksander III. sam zase ni bil nasproten prostemu gibanju Rusije, a strašni nihilizem je oviral njegovo delovanje. Ti rovarji so mu bili povsodi za petami in leto za letom smo slišali o napadih in nakanah na carjevo življenje. Bog mu je sicer življenje rešil, a močno je trlo to počenje njegovega duha.

Aleksander III. je bil miroljuben vladar; sicer je mnogo storil, da okrepi in pomnoži svojo vojsko, vendar ni maral bojev.

V prosep trgovine in kmetijstva je ukrenil marsikaj, kar bi bilo silno koristno, a mnogo dobrih mislij je ostalo le na papirju, ker ni bilo sposobnih uradnikov, da bi bili izvršili carjeve namene.

Proti židom je ravnal trdo zadnja leta, a umevno je to, ker je videl, koliko škode prizadevajo ljudstvu in celi državi.

Tudi proti katoliški cerkvi je bil precēj trd. Vendar so tega najbolj krivi njegovi svetovalci. Res je pa tudi, da se je za katoliško cerkev zgo-

jala njegova prijaznost. Guvernerja v Varšavi, Gurka, je zamenjal z grofom Šuvalovom in izrazil željo, naj se guverner ne vtika v katoliške cerkvene posle.

Nikolaj II. se ne zapira tako pred svetom kakor njegov oče, ampak se vozi in hodi sam na sprehod

† Aleksander III.

Nikolaj II.

dilo pod njegovo vlado precēj ugodnega in je car določil svojega zastopnika pri rimskem papežu.

Telesno je bil rajni cesar orjaške postave in trdnega zdravja. Poročen je bil z dansko kraljičino Dagmar, majhno pa blago in duhovito gospo. Domače življenje je bilo mirno in srečno; Aleksander III. je bil lep vzgled pravega in srečnega zakonskega življenja. V zadnji boleznì je trpel udan v voljo božjo; celó svojo družino je tolažil. Svoje otroke je ljubil in jako skrbel zanje. Imel je verno srce in je tudi svoje cerkvene dolžnosti v razkolni cerkvi izpolnjeval vestno.

Njegovo truplo so prepeljali iz Livadije v Petrograd, kjer je bil slovesen pogreb. Aleksander III. je bil najmogočnejši sedanji vladar tega sveta. Da je bil tudi najsrečnejši, ne moremo trditi. Gotovo pa bo zgodovina govorila o njem vedno le pohvalno kot dobrem krščanskem vladarju, ki je rad trpel, da je vestno izpolnil svoje dolžnosti.

Nikolaj II., car ruski. Po smrti Aleksandra III. je zasedel Nikolaj II. kot prvorojeni sin cesarski prestol. Nikolaj II. je sedaj star 25 let in je poročen z Aličo Hessensko. Telesno se Nikolaj ne more meriti z očetom, a kaj tiči v njegovi duši, tega sedaj še ne vemo. Pravijo, da bo hodil po drugih potih kakor umrli car. Pokazal se je ob nastopu vladarstva milostnega in spravljivega: odpustil je mnogim političnim obsojencem kazni, polajšal breme Poljakom, in tudi Bolgarom je zasi-

in zahaja med ljudi, bodisi očitno ali tudi nepoznan. Njegovi dvorjani ga svaré, ker ne upajo nič nihi-listom, a car si ne dá svetovati v tem oziru. Bog daj, da bi bilo srečno njegovo vladanje in da se pod njim zvrši zjedinjenje iztočne cerkve s katoliško cerkvijo, kakor jo iskreno želi modri in blagi sv. oče papež Leon XIII.! To bi bila največja zasluga carjeva, pa največja sreča za Ruse in Slovanstvo.

† **Lesseps.** Sloveči Francoz, kateri je največ storil za to, da se je napravil Sueški prekop, in je vodil vse delo, Ferdinand Lesseps, je umrl dné 7. grudna m. l. Bil je jako veljaven mož ob nekem času. Rodil se je 19. listopada 1805. leta in bil v diplomatični službi, t. j. pri poslanstvu v ptujih deželah. L. 1859. je začel kopati vodno pot med Srednjim in Rdečim morjem. L. 1869. pa je bilo to težavno delo dokončano. Pogumni mož se je lotil tudi drugega dela, hotel je prekopati Panamsko ožino, a to delo mu je izpodletelo popolnoma in ga zapletlo v velike sleparije, ki so znane z imenom „panamski škandal“. Poslednji čas je bil mož že slabega uma. V njegovem življenju se kaže, kako vse mine na tem svetu, slava in imetje.

Prekop čez srednjeameriško ožino mislijo vendar-le narediti, četudi se je „Panamska družba“ končala tako žalostno. Prekopati pa mislijo ožino ne mimo Paname, ampak na obeh straneh Nikaragvajskega jezera. Zjedinjene države se bodo menda lotile tega dela. Neki pomorski častnik Menocal